

Perzija spet poražena na članov varnostnega sveta

Perzijsko vprašanje bo
na dnevnem
redu

OMYKO OKRICAL
STETTINIUSA

York, 24. apr.—Sovjetska
je bila ponovno poražena
članov varnostnega sveta
druženih narodov po ostri
o sporu med njo in Perzi-
je bi izravnan s skleni-
dogovora med Moskvo in
Perzijska vlada je
temu vprašanju pri zahtevi,
mora perzijsko vprašanje
na dnevnem redu do 6.

noska resolucija, da se
je vprašanje vrže z dnevn-
reda, je bila poražena. Za-
rejo so glasovali represen-
Francije, Rusije in Polji-
oti pa reprezentanti Ame-
Velike Britanije, Avstrali-
zije, Holandije, Mehike,
ke in Egipta.

po glasovanju je An-
Gromyko, sovjetski delegat,
da je odločitev večine
varnostnega sveta v na-
s čarterjem Združenih
ov in da se iz tega razloga
udeležil nadaljnjih disku-
perzijskem vprašanju. On
bi iz dvorane, ker je bil
je sprejel predlog, da se
o tem vprašanju odlo-
maja. Takrat bodo člani
redeli, ali je Rusija izpol-
ljubo glede evakuacije čet
rije.

bo evakuacija sovjetskih
vršena do 6. maja, bo per-
vprašanje vrženo z dnevn-
reda. Mnenje prevladuje,
Gromyko ne bo udeležil
varnostnega sveta. Ako bo-
ke čete ostale v Perziji po
ju, bo moral svet odločiti
nadaljnjih korakov.

Gromyko je po glasovanju o
siji dejal, da svet strelja
abce, ker se bavi z maleni-
zadevo. Ameriški dele-
Edward R. Stettinius je od-
ruskemu delegatu in na-
da, mora perzijsko vpraša-
nati na dnevnem redu.

ozdirom na sprejeto resolu-
jim podati izjavo," je re-
Gromyko. "Stališče, kate-
zavzeli Stettinius in drugi
sveta, ni logično. Povem
lahko še sedaj, da se bodo
okusi, da perzijsko vpra-
ostane na dnevnem redu.

Oni, ki nečejo revii-
stališča in iščejo novih
gov, se bodo diskreditirali."
Lie, tajnik Združenih
ov, se je znašel v virtuciu
verze. Gromyko ga je po-
ker je v svoji spomenici
stališče Rusije, dočim so
oprotniki ruskega delegata
rali in mu očitali, da hoče
iti oblast varnostnega sve-

ti varnostnega sveta se bo-
ponovno sestali na se-
razpravljali o zahtevi pol-
delegata, naj Združeni na-
pretrgajo diplomatske in
emake odnose z režimom
diktatorja Franca.

Perzija, 24. apr.—
Salaneh je naznanil,
poslal odposlanec v pro-
Azerbaidžan, da povabi re-
stante vlade te province
konferenco. Na tej naj bi
razpravljali o vrnitvi provin-
centrale vlade.

Salaneh je F. Ipakčijan,
član perzijskega parlamen-
Salaneh je bil pozvan, naj
stališče svoje vlade gles-
Bahraina, na katerem
ga oljna polja. Ta je pod

Rudarji bodo oztrajali v stavki

Apel za vrnitev
na delo zavrjen

Washington, D. C., 24. apr.—
Apel, katerega je naslovil F. H.
La Guardia rudarjem na polju
mehkega premoga, naj končajo
stavko in se vrnejo na delo, je
naletel na gluha ušesa. La Guar-
dia je direktor pomožne organi-
zacije Združenih narodov UN-
RRA. V svojem apelu je nagla-
sil, da organizacija potrebuje
premog.

K. C. Adams, urednik glasila
rudarske unije UMW, je podal
izjavo, v kateri naglašja, da ru-
darji nimajo legalne, finančne
ali druge oblasti in vsled tega
ne morejo odrediti obnove pro-
dukcije premoga. Rudarji ne po-
sedujejo premogovnikov.

Ezra Van Horn, načelnik po-
gajalnice odbora operatorjev, je
pisal La Guardiiju. V pismu je
naglasil, da so operatorji za ob-
novo pogajanj z rudarsko unijo
glede končanja stavke in skleni-
tve nove pogodbe, toda produk-
cije ne morejo obnoviti zaradi
stavke. John L. Lewis, predsed-
nik unije, se neče pogajati.

Lewis je odpotoval v Hazel-
ton, Pa., kjer se je začela kon-
vencija treh rudarskih distrik-
tov UMW. Člani distriktov
unije so rudarji na polju trdega
premoga. Na konvenciji so raz-
prave o zahtevah, ki bodo pred-
ložene operatorjem na polju tr-
dega premoga. Veljavnost seda-
nje pogodbe med unijo in op-
eratorji bo potekla 31. maja.

Truplo Mussolinija v rokah fašistov

Izkopano je bilo
iz groba v Milanu

Milan, Italija, 24. apr.—Izvež-
bani roparji so izkopali ostanke
trupla Benita Mussolinija iz
groba na milanskem pokopali-
šču ponoči in jih odnesli nezna-
nokam. Uradni krogi so raz-
krili, da so našli pismo, v kate-
rem je rečeno, da so truplo iz-
kopali in odnesli člani "demo-
kratične fašistične stranke."

Pismo so podpisali člani cen-
tralnega odbora fašistične stran-
ke. "Končno, oh, duče, si spet
z nami," pravi pismo. "Obdali
in obisipali te bomo s cvetlica-
mi, toda vonj tvojih čednosti bo
močnejši od vonja rož. Prišel
bo čas, ko bo Benito Mussolini
v svoji krsti, poljubljan od soln-
ca, paradiiral po italijanskih uli-
cah. Vse cvetlice in rože na
svetu in vse solze naših žensk
ne bodo zadostovale za izkaza-
nje pozdravov dežele njenemu
velikemu sinu."

Giovanni Cavazza, načelnik
civilne administracije v Milanu
je dejal, da je bil eden Musso-
linijev čevljev najden ob odprti
krsti. Skoro eno leto je s kro-
glami prelučnjano in zbličano
Mussolinijevo truplo ležalo v
nezaznamovanem grobu pokop-
ališča Magglore.

Mussolinija so ujeti in ustrelili
italijanski partizani. Njegov
truplo je bilo odpeljano v Mi-
lan, kjer so ga ljudje brcali in
pljuvali nanj. Le nekaj oseb je
vedelo, kje je bilo pokopano.
"Kar je čudno," je rekel Cavaz-
za, "je to, da so roparji natanč-
no vedeli, kje je Mussolinijev
grob."

britskim protektoratom. Sal-
nehan je dejal, da bo dal pojasnilo
po študiji vprašanja.

Domače vesti

Is Clevelanda

Cleveland.—V petek je umrl
v bolnišnici Anton Znidaršič iz
Euclida, star 55 let, doma iz Za-
gorice pri Dobrem polju. Član
je bil društva 450 SNPJ in SDZ.
V Jolietu, Ill., zapušča sina in
dve poročeni hčeri. V soboto je
naglo umrl Vincent F. Juranko,
star 24 let in rojen tukaj. Zapu-
šča ženo in sinčka, starše, dva
brata in dve sestri.—V bolnišni-
ci Polyclinic se nahaja William
Shivitz, sin Shivitzeve družine
iz Geneve, O. — Pri družini
Frank Sluga v Collinwoodu so se
oglasile rojenice in pustile
hčerko.—Od vojakov sta se vr-
nila s častnim odpustom Stanley
Glavič, sin družine Frank Glavič
iz Maple Heights, in Joseph
R. Sterle, služil pri bojni mor-
narici dve leti in pol na Paci-
fiku.

Lakota zajela kitajske province

Prometne potežkoče
ovirajo razpeča-
vanja živil

Sanghaj, Kitajska, 24. apr.—
Uradniki pomožne organizacije
Združenih narodov UNRRA so
izjavili, da lakota ogroža življe-
nje 30.000.000 ljudi v kitajskih
provincih, ki so bile najbolj pri-
zadete v teku vojne. Bojazne
je, da bo najmanj 4.000.000 lju-
di umrlo za lakoto v prihodnjih
mesečih.

Povečanje pošiljanja živil v
prizadete kraje je potrebno za
rešitev življenj. Oglašajo se kri-
tiki pomožne organizacije. Ar-
thur D. Sowerby, britski živilski
veščak na Kitajskem, je okrcal
B. H. Kizerja, ameriškega direk-
torja UNRRA. Očital mu je, da
drži živila in druge potrebščine
v skladiščih v Sanghaju, name-
sto da bi jih poslal v prizadete
kraje.

V provinci Hunan, ki leži v
sredini med Čungkingom in
Hongkongom, je situacija naj-
resnejša. Poročilo pravi, da se
7.000.000 ljudi preživlja s travo,
lubjem in koreninami.

Prometne potežkoče ovirajo
razpečevanje živil. Pomanjka-
nje tovornih avtov in drugih
vozil je eden izmed vzrokov,
da živila ne morejo biti poslana
v one kraje, kjer je največje po-
manjkanje.

Naval na policijsko postajo v Tel Avivu

Jeruzalem, Palestina, 24. apr.—
Dva židovska terorista in eden
arabski policaj so bili ubiti v na-
valu na glavno policijsko postajo
v Tel Avivu. To je bil že tre-
tji naval na postajo v zadnjih
dneh.

Hitra demobilizacija ameriške armade

Washington, D. C., 24. apr.—
Uradno naznanilo pravi, da je
bilo sedem milijonov vojakov
odpuščenih iz armade od 12. ma-
ja lanskega leta do 15. aprila te-
ga leta. V armadi služi zdaj
2.300.000 mož. Število se bo zni-
žalo na 1.550.000 do 1. julija.

Konferenca britske imperije odprta

London, 24. apr.—Konferenca
reprezentantov dežel, ki tvorijo
britski imperij, se je pričela v
Londonu. Konferenca, kateri
predseduje premier Clement
Attlee, je tajna.

Apel avtnih unij za enotnost

Voditelji dospeli
v Chicago iz Detroita

Chicago, 24. apr.—Predsedniki
dvanajstih krajevnih avtnih unij
so dospeli v Chicago iz Detroita
in potem apelirali na člane ekse-
kutivnega odbora mednarodne
unije, ki se kavsajo med seboj,
za restavriranje enotnosti v or-
ganizaciji.

Seja eksekutivnega odbora se
je pričela pred enim tednom in
demonstrirala je razkol med čla-
ni. Skoro vsi predsedniki, ki so
prišli v Chicago, so pristali in
podporniki Walterja P. Reu-
therja, novega predsednika avt-
ne unije. Podlaga sporu je ostra
tekma med Reutherjem in S. J.
Thomasom, bivšim predse-
nikom unije.

Thomas je bil predsednik avt-
ne unije osem let. Na konvenci-
ji, ki se je nedavno vršila v At-
lantic Cityju, N. J., je bil Reu-
therjev izvoljen za predsednika.
Thomas je zdaj podpredsednik
unije.

Georges Adde, tajnik-blagaj-
nik, Thomas in Richard T. Leo-
nard, podpredsednik, so formi-
rali močno koalicijo proti Reu-
therju. Oni kontrolirajo dve
tretjini glasov članov eksekuti-
vnega odbora.

Člani odbora razpravljajo o
Reutherjevih priporočilih glede
imenovanja direktorjev. Thomas
je predlaga za položaje direktor-
ja avtne divizije, ki vključuje
delavce, uposlene v tovarnah
korporacije General Motors.
Reuther je namignil, da bo on
obdržal to položaj, toda odgo-
vornost bo deli z Jackom Liv-
ingstonom. Slednji je član ekse-
kutivnega odbora in Reutherjev
podpornik.

Komisija odločila v prilog židom

Kooperacija
z Arabci potrebna

London, 24. apr.—Člani skup-
ne ameriško-britske komisije so
v svojem poročilu svetovali, naj
Palestina takoj odpre vrata 100-
000 židom iz Evrope. Poročilo
ne omenja, kakšno obliko naj bi
zavzela palestinska država v bo-
dočnosti.

Pričakuje se, da se bosta ži-
dovski in arabski pritisk pove-
čala. Voditelji Arabcev so po-
novno naglasili opozicijo proti
priseljavanju židov v Palestino,
ko je komisija odločila v prilog
židom. Reprezentanti Amerike
v komisiji so vztrajali pri zahte-
vi, da morajo židovski begunci
dobiti zavetje v Palestini. Za-
htevo je podprl predsednik Tru-
man.

Okrog 60.000 židovskih begun-
cev se nahaja v ameriški oku-
pacijski coni v Nemčiji.

Komisija naglašja v svojem po-
ročilu potrebo kooperacije med
židi in Arabci.

Papež obsodil akcijo poljske vlade

Rim, 24. apr.—Papež Pij je
obsodil poljsko vlado, ker je
preklicala konkordat z Vatikani-
som. Obsodba naglašja, da je
preklic dokaz, da so nekateri e-
lementi na Poljskem na delu za
odpravo ustanov katoliške cer-
kve.

Konvencija unije ADF v Chicagu

Chicago, 24. apr.—Konvencija
unije državnih, okrajnih in
mestnih uslužbencev ADF se je
pričela v hotelu Morrisonu. Na
konvencijo je prišlo čez 500 de-
legatov.

VELIKA SOVJET- SKA DELEGA- CIJA V PARIZU

Važne diskuzije na kon-
ferenci zunanjih
ministrov

VPRAŠANJE KON-
TROLE SREDO-
ZEMLJA

Pariz, 24. apr.—Ruska delega-
cija, ki je dospela v Pariz na
predvečer konference zunanjih
ministrov štirih velesil—Rusije,
Velike Britanije, Amerike in
Francije—šteje čez 200 članov.
Rusija ima največjo delegacijo.

Načelnik ruske delegacije je
zunanj minister Molotov. V Pa-
riz je dospel tudi Vladimir De-
kanozov, predstavnik ministri-
stva za zunanje zadeve. Med de-
legati so veščaki zunanjega ura-
da o zapadni Evropi, kakor tudi
ruski poslaniki v Franciji, An-
gliji in Ameriki.

Mnenje prevladuje, da bodo
skušali člani sovjetske delegaci-
je restavrirati enotnost med ve-
lesilami, ki je bila omajana na
konferenci zunanjih ministrov v
Londonu pred osmimi meseci.
Namestniki zunanjih ministrov
štirih velesil, ki se niso mogli
združiti glede mirovnih pogodb
za Italijo, Rumunijo, Bolgarijo,
Ogrsko in Finsko, so tudi dospeli
v Pariz iz Londona.

Konferenca zunanjih minist-
trov se bo pričela jutri v palači
Luksembourg na levem bregu
reke Sene. Francoske vojaške
in policijske enote stražijo pala-
čo.

Washington, D. C., 24. apr.—
Državni tajnik Byrnes je pred
odhodom v Pariz izrekel upanje,
da bo prišlo do sporazuma med
zunanjimi ministri na pariški
konferenci. Važna vprašanja bo-
do predmet diskuzij.

Eden izmed problemov je
kontrola Sredozemlja. Byrnes je
namignil, da bo podpiral Veliko
Britanijo v njeni opoziciji proti
Rusiji, ki skuša raztegniti svojo
oblast na Sredozemlje. Rusija
zahteva poverjenišvo za Tripo-
litanijo, italijansko kolonijo v
Afriki, ki bi ogrožala britske
živilske zveze v Sredozemlju.
Z Byrnesom sta odletela v Pa-
riz senatorja Connally, demo-
krat iz Texasa in načelnik odse-
ka za zunanje zadeve, in Van-
denberg, republikanec iz Michi-
gana.

Akcija o vojaškem vežbanju odložena

Washington, D. C., 24. apr.—
Voditelji armade so iz bojazni,
da bo zakonski načrt glede ob-
veznega vojaškega vežbanja po-
ražen v letu kongresnih volitev,
svetovali kongresu, naj pozabi
na to zadevo do prihodnjega le-
ta. Odločitev, da se akcija od-
loži, je padla na seji članov kon-
gresnega odbora za vojaške za-
deve, katere sta se udeležila vojni
tajnik Patterson in general
Eisenhower, šef generalnega
štaba.

Bitke med Holandci in Indonezi

Batavija, Java, 24. apr.—V no-
vih bitkah na tem otoku je bilo
sedem Holandcev in osem Indo-
nezov ubitih. Poročilo omenja
bitke med domačimi in holan-
skimi četami tudi na drugih in-
doneških otokih.

Australija za skupne baze na Pacifiku

London, 24. apr.—Dr. Herbert
V. Evatt, avstralski zunanji mi-
nister, se je izrekel za skupno
avstralsko-ameriško posest stra-
tegičnih otoških baz na Pacifi-
ku. Izjavil je, da je ameriška
oborožena sila preprečila japo-
nsko invazijo Avstralije.

Svetovna kontrola atomske energije

Fulbright za utrditev
odnošajev z Rusijo

Washington, D. C., 24. apr.—
Senator Fulbright, demokrat iz
Arkansasa, se je izrekel za sve-
tovno kontrolo atomske energije
in naglasil, da bi ta rezultirala
v stabilizaciji odnošajev med
Ameriko in Rusijo.

Fulbright je pozval državni
department, naj takoj uveljavi
in izvaja načrt, da se svet zašči
proti zlorabi atomske energije.
Ta načrt so sestavili člani
posebnega odbora industrijecev
in znanstvenikov. Med drugim
načrt predvideva postopno raz-
tegnitev mednarodne kontrole
materiala za produkcijo atom-
skih bomb. Amerika, ki pose-
duje tajnosti produkcije atom-
ske bombe, naj bi storila prvi
korak v tej smeri.

Senator je dalje rekel, da A-
merika še ni osvojila pozitivne
svetovne politike. To dejstvo je
eden izmed vzrokov potežkoč, ki
ovirajo svetovno stabilizacijo v
prilog miru in varnosti. On je
ostro obsodil ameriško notranjo
in zunanjo politiko. Dejal je,
da je Amerika storila napako z
odločitvijo glede hitre demobili-
zacije vojaških čet v Evropi, od-
pravo odmerjanja živil in dru-
gih kontrol. S tem je demon-
strirala, da se ne zaveda ali pa
ne briga za odgovornosti na
pram svetu.

Fulbright je tudi udaril po o-
nih, ki zahtevajo, da morajo biti
strategične otoške baze na Paci-
fiku izključno ameriška posest,
dočim ti kritizirajo akcije dru-
gih držav, ki hočejo dobiti o-
zemlja, katera smatrajo važna
za svojo obrambo.

Zvišanje plače železničarjem

Komisija predložila
poročilo Trumanu

Chicago, 24. apr.—Člani po-
sebne komisije so priporočili
zvišanje plače za 16 centov na
uro železničarjem. Ti so člani
bratovščin strojevodij in kurja-
čev ter železniških spremnikov.

Komisija je predložila poroči-
lo s priporočili predsedniku Tru-
manu v svrhu akcije. Člani obeh
bratovščin že dolgo vodijo kam-
panjo za zvišanje plače.

Besedniki železniških kompa-
nij so izjavili, da bo zvišanje
plače rezultiralo v zvišanju let-
nih stroškov najmanj v vsoti
\$600.000.000. Kompanije so že
poslale peticoje federalni komi-
siji za meddržavno trgovino,
naj dovoli zvišanje tovarnine za
25 odstotkov.

Alvanley Johnston, predse-
dnik bratovščine strojevodij in
kurjačev, in A. F. Whitney,
predsednik bratovščine sprem-
nikov, nista komentirala poro-
čila komisije. Reprezentanti
železničarjev se bodo sestali na
konferenci z uradniki kompanij
in razpravljali o poročilu komi-
sije. To je bilo objavljeno po
zaključanju zaslivanja v Chicagu.

Bratovščini sta zahtevali zvi-
šanje plače za 25 odstotkov.

Guženko označen za izdajalca Rusije

Moskva, 24. apr.—Igor Gužen-
ko, bivši uradnik v sovjetskem
poslanstvu v Kanadi, je bil
označen za izdajalca Rusije. Gu-
ženko je razkril sovjetsko špi-
nažo v Kanadi. Pečat izdajalca
mu je pritisnil Aleksander Trai-
nin, vodilni ruski pisatelj, v
članku, katerega je objavil list
Trud.

ZAVEZNIKI NALOŽILI TEŽKE DAVKE NEMCEM

Davki na lastnino, do-
hodke in transakcije
zvišani

NACIJSKE IZJEM-
SCINE ODPRAV-
LJENE

Berlin, 24. apr. — Poveljstvo
zavezniških okupacijskih sil je
naznanilo vsestransko povečanje
davkov na lastnino, dohodke in
transakcije. Kot posledica bodo
Nemci najbolj obdavčeni na svetu.
Zavezniki ne bodo vlekli
dohodkov iz davčnega vira, kajti
dohodki bodo potrošeni v
Nemčiji.

Dvomljivo je celo, ali bodo
Nemci nosili stroške v zvezi z
vzdrževanjem zavezniških oku-
pacijskih sil. Nova odredba ne
določa prispevanja nemškega
denarja za vzdrževanje zavezni-
ških okupacijskih sil.

Odredba določa postopno ob-
davčevanje. Nemec z dvema o-
trokoma, ki zasluži dva tisoč
mark letno, bo moral plačati
200 mark davka na dohodek ali
deset odstotkov. Vojaški vešča-
ki zavezniške komisije za kontro-
lo Nemčije sodijo, da bodo
davki prinesli od 20.000.000.000
mark v tem letu.

Nova davčna odredba odpravi-
lja izjemščine, katere so nacisti
podeljevali industrijcem, trgo-
cem in velikim družinam. Na-
grade za otroke, katere je dolo-
čil Hitler, da se poveča število
rojstov, so odpravljene. Davki
so bili zvišani, da se prepreči
inflacija in odpravijo nacijske
diskriminacije.

Novi davčni in finančni pro-
gram ni rešil vprašanja narod-
nega dolga, katerega je pustil
Hitler. Ta znaša 450.000.000.000
mark. Rusi so se izrekli za zbrisa-
nje tega dolga, ker so denar
prispevali nemški industrijci in
trgovci.

Britske avtoritete so zavzele
nasprotno stališče. To je, da bi
zbrisanje dolga rezultiralo v po-
lomu nemških bank in zavarov-
valniških kompanij in vsled
tega so proti taki eventualnosti.
Izredni davek 25 odstotkov na
plače, ki je bil odrejen v okto-
bru preteklega leta, ostane v
veljavi.

Mornar ustrelil devet tovarišev

Sanghaj, Kitajska, 24. apr.—
Mornar L. B. Smith iz Asheville-
la, N. C., je v podivjanosti ustre-
lil devet tovarišev na ameriški
ladji na reki Jangtse, potem pa
si za dal tri sunke z nožem. Žrtve
so spale, ko je Smith začel stre-
ljati. Imena žrtv niso bila ob-
javljena. Smith je bil prijet in
odveden na bolniško ladjo Re-
pose. Njegovo stanje je kritično.

General MacArthur odgovoril kritikom

Tokio, 24. apr.—General Dou-
glas MacArthur je odgovoril
kritikom splošnih volitev na Ja-
ponskem, pri katerih so zmagale
konzervativne in nazadnjaške
grupe. General pravi v odgovo-
ru, da je demokracija demons-
trirala napredek na Japonskem
pri volitvah.

Ustanovitev svetovne univerze predlagana

Chicago, 24. apr.—Bernard P.
Taylor, podpredsednik državne-
ga tehnološkega instituta, je
predlagal ustanovitev svetovne
univerze v palači stare Lige na-
rodov v Ženevi, Švica. Predlog
vsebuje pismo, katero je naslo-
vil E. R. Stettinius, reprezen-
tanta Amerike v varnostnem
svetu Združenih

PROSVETA
THE ENLIGHTENMENTGLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE
JEDNOTE

Organ of and published by Slovene National Benefit Society

Naročnina za Združene države (Ivan Chicago) in Kanado \$6.00 na leto, \$3.00 na pol leta, \$1.50 za četrt leta; za Chicago in Cicero \$7.50 za celo leto, \$3.75 za pol leta; za inozemstvo \$9.00.

Subscription rates for the United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year, Chicago and Cicero \$7.50 per year, foreign countries \$9.00 per year.

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi dopisov in nenaročenih člankov se ne vračajo. Rokopisi literarne vsebine (črtice, povesti, drame, pesmi itd.) se vrnejo pošiljatelju le v slučaju, če je priložil poštino.

Advertising rates on agreement. Manuscripts of communications and unsolicited articles will not be returned. Other manuscripts, such as stories, plays, poems, etc., will be returned to sender only when accompanied by self-addressed and stamped envelope.

Naslov na vse, kar ima stik s listom:

PROSVETA

2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Illinois

Kdo strelja kozle in seje kazuizem

Nekdo res strelja kozle. In strelja jih predvsem oni, ki meni, da se je "ameriški kapitalizem pričel razvijati šele po civilni vojni." Kdor kaj takega zapiše, kot je to storil br. Molek, s tem le javno prizna, da mu je ameriška zgodovina španska vas. Ni nam znano, da bi bil kakšen zgodovinar kdaj kaj takega zapisal, kajti če bi, bi ne bil zgodovinar, marveč bajeslovec. Sicer je resnica, da je zgodovina, ameriška in drugih dežel prepletena z bajeslovjem. Br. Molek se mora gotovo oprati na to "zgodovino".

Kdo in kaj so bili očetje ustave, kakšne interese so zastopali, je najbolje orisal Charles Beard, starosta ameriških modernih zgodovinarjev, v knjigi "The Economic Interpretation of the American Constitution". To knjigo, kakor tudi druga Beardova dela, toplo priporočamo tudi br. Molku, da ne bo pod zmotnimi utisi o pričetkih ameriškega kapitalizma. Za nameček se lahko pogleda tudi v monumentalno zgodovino profesorja Commonsa o ameriškem delavskem gibanju. Tudi iz te knjige (I. in II. zvezek) bo lahko spoznal, kako je v zmoči, ko postavlja začetek ameriškega kapitalizma v dobo po civilni vojni.

V resnici je takrat ameriški kapitalizem že prešel v svoj drugi oziroma tretji štadij: v dobo koncentracije kapitala, v dobo trustov in monopolov. Njegova formativna doba sega daleč nazaj, na marsikaterem gospodarskem področju — bankirstvu, ladjegradništvu, trgovini, zemljiški spekulaciji etc. že v kolonialno dobo. V formativni in tudi poznejši dobi je bil kapitalizem seveda drugačen kot je danes, "free enterprise" v polnem pomenu besede. Po civilni vojni pa se je pričel zbirati v trustih, valed česar je bilo v deželi toliko krika, da je bil kongres prisiljen sprejeti (1892) protitrustni zakon.

Br. Molek se lahko poživlja na veliko rusko revolucijo, in Leninovo (1918-19) ali Stalinovo (1936) ustavo in sploh smatra, da ne predstavlja nobenega preloma v ruski in svetovni zgodovini, ampak velikega dejstva to ne bo spremenilo. Saj je poznan tudi neki ptič, ki vtake ne glavo v pesek, kar je mogoče bolj modro kot pa igrati vlogo kazuista ter drugim podtikati kazuizem.

Yes, mi vidimo razliko med tem, kar je na papirju in kar je v praksi. Ne sargo v Rusiji in Jugoslaviji, marveč tudi drugod — yes, tudi v tej deželi. Uredniku je znano, da ni do danes zgradil še noben narod idealne države. Možno je, da taka država tudi ne bo nikdar zgrajena — ne v Rusiji, ne v Jugoslaviji, ne v Ameriki, sploh nikjer. Saj še Platonova "Republika" niti na papirju ni perfektna. Vendar pa veliki socialni misleci in njih pristaši stremijo za tem ciljem — sploh je ves napredek človeške družbe odvisen od stremeljenja za tem ciljem. Realnost pa seveda dostikrat marsikaj prekrži in zaobrne.

Urednik je zadnje dni od A do Z prečital rusko (Stalinovo) ustavo, ki pa je tudi na papirju približno to, kar se v Rusiji izvaja. Kričanje rusofobov, da Stalin tepta ustavo, je na splošno — bunk, propaganda, ki izvira bodisi iz ignorance ali pa slepega sovražstva. Stalinova ustava na primer nikjer ne podčrtava in sploh ni v njej skoraj sluha o zapadnjaških pojmih demokracije, marveč sloni na sovjetskih in ruskih pojmih — na enakopravnosti in enakovrednosti narodov, ki tvorijo USSR, kar se v realnosti tudi izvaja, na podčrtavanju socialne zaščite in socialne pravičnosti delavskih slojev, kar v realnosti tudi ni samo na papirju. Politika struktura te ustave, in to posebno v vseh področjih državne uprave pa je monolitna in na vsej črti omogoča totalitarstvo in pisanje zakonov z dekreti.

Na drugi strani pa sloni nova jugoslovanska ustava na demokracijskih konceptih zapadne Evrope in Amerike, ki so v realnosti v tej ustavi veliko bolj podčrtani, raztegnjeni in definirani kot kjerkoli do danes. Rečemo to, ako se bodo v Jugoslaviji približno toliko držali svoje nove, resnične demokracijske ustave kot se drži Stalinov režim svoje, bodo lahko v doglednem času zgradili vzorno demokracijsko državo, dasi morda ne idealne ali perfektna, ker razmere perfektnosti sploh ne poznajo.

S tem v zvezi naj rečemo, da bi bila tudi Amerika v marsičem bolj idealna kot je, ako bi nekatere ustavne določbe ne bile samo na papirju ali pa poverzane. In ameriška ustava je stara že čez 150 let, medtem ko se črnilo na jugoslovanski še ni posušilo.

In vendar br. Molek zahteva od komaj porojene nove Jugoslavije, da mora takoj ob svojem porodu oz. še pred svojim porodom postati najbolj idealna, povsem perfektna država! Če to ni smisel njegove kritike, potem pa mora biti nekaj drugega. Resnica je seveda sledeča — metanje polen pod noge in obsipanje nove Jugoslavije s kamenjem in jo zbiti na tla še predno se more postaviti na noge, še predno si more zgraditi streho! Vse drugo je kazuizem, izbegavanje in golo natolcevanje.

Tukaj bi lahko končali, kajti v gornjem odstavku je povedana vsa resnica. Ako bi br. Molek ne gledal s takim sovražstvom in predsodki (1) na vso osvobodilno borbo in (2) na njene sadove (po našem velike, po njegovem pa najslabše), marveč imel vsaj malo tolerance, vsaj malo razumevanja do velikih socialnih preobratov, ki se vršijo na vsem Balkanu, po vsej Evropi, posebno pa v Jugoslaviji, bi ne prihajal na dan s takimi otročarijami, v katerih ni čisto nobene razumnosti ali zrelosti, marveč le fiksne misli, fiksne ideje, ki izvirajo iz slepe dogmatike, cinizma in a priornih nazorov. Sklicevati se na treznost, obenem pa zahtevati neko idealno popolnost v državi, ki je šla skozi štiri leta skozi največje Golgote in ki je šele v procesu snovanja, je v resnici največja absurdnost. Mami pa na navadno otročarijo, če to prihaja od človeka, ki se sklicuje na nekakšen demokracijski socializem, kateri ima menda priti, ne kot rezultati razrednega boja med pristaši starega in novega reda, marveč pride v deželo kot pomladna yesna ali se da priboriti s kakšnimi velikonočnimi procesijami. Naivnost pri ne-

OB 25-LETNICI SLOVENSKEGA STAVBINSKEGA IN POSOJILNEGA DRUŠTVA

North Chicago, Ill. — Dne 27. aprila 1946 bo praznovalo 25-letnico svojega obstanka Slovensko stavbinsko in posojilno društvo (North Shore Building & Loan Association) v naselbinah North Chicago-Waukegan, Illinois. Naj bo na tem mestu izrečena najprisernejša zahvala vsem sedanjim kakor tudi bivšim ali pokojnim delničarjem, ki so vsa ta leta delovali za prosep tega gospodarskega zavoda. Hvala vam!

Naj podam nekaj zgodovine o delovanju društva od ustanovitve pa do danes.

Nekega dne v zimskem času leta 1921 je nanesel pogovor, kako bi si rojaki med seboj pomagali do lastnih domov. V pogovoru posežeta tudi rojaka Frank Opeka in Math Suhadolnik, katerima je bilo znano delo in obratovanje stavbinskih in posojilnih društev, pojasnjujeta koristi teh društev ter priporočata, da bi ustanovili tudi Slovenci v Waukegan-North Chicago tako gospodarsko društvo. Nadaljnja razmislijanja so se vršila pod vodstvom mr. Suhadolnika in Opeka, nakar je bilo imenovanih 10 poverjenikov, kateri so zaprosili za pravico poslovanja stavbinskega in posojilnega društva v državi Illinois.

V ta odbor so bili imenovani: Frank Opeka, John Umek, Martin Svete, John Zalar, Frank Jerina, Math Suhadolnik, Frank Barle, Joseph Drasler, Frank Sebenik in Frank Petric. Naj tu pripomnim, da so vsi ti poverjeniki še danes člani tega gospodarskega društva, katerega so pomagali ustanoviti leta 1921, razen Franka Barleta, kateri je umrl pred 12 leti, in Franka Opeke, ki je umrl pred dvema letoma.

Ti poverjeniki so dobili 4. aprila 1921 dovoljenje od državnega nadzornika, da lahko prično s delom in organizirajo stavbinsko in posojilno društvo. Tri tedne pozneje je bila sklicana seja v ta namen, katere se je udeležilo 57 bodočih delničarjev.

Na tem zborovanju so bila sprejeta predložena pravila. Ime organizacije z imenom North Shore Building & Loan Association je bilo odobreno in 9 direktorjev je bilo izvoljenih v vodstvo za poslovanje tega nove rojenega društva in sicer sledeči delničarji: Za eno leto: Frank Barle, John Opeka, Ignatz Gröm; za dve leti: Frank Jerina, John Umek, Martin Svete; za tri leta: Frank Opeka, John Zalar in Math Suhadolnik.

Glavnica društva je bila 1 milijon dolarjev. Državni odveto je potrdil pravila, katerega so bila odobrena na ustanovni seji, ter predložena državnemu nadzorniku 2. maja 1921.

Direktorji so med seboj izvolili sledeči odbor za dobo enega leta: predsednik Frank Opeka, podpredsednik Frank Jerina, tajnik John Umek, blagajnik Martin Svete, advokat Max Przyborski. S poslovanjem je društvo pričelo 7. maja 1921, na kateri dan je društvo prejelo na hranilne vloge \$106.25 in kot članarino \$106.25.

Dva tedna pozneje ali 19. maja je društvo že prejelo prvo posojilo in dva tedna pozneje je bilo odobreno in izplačano.

Prvo glavno letno zborovanje

katerih "demokracijskih socialistih" res ne pozna nobene meje! Vsi socialni boji so jim v realnosti zaprti knjiga. Ako ne gre razvoj po njih fiksnih idejah, pa prekolnejo vse skupaj, namesto da bi skušali razumeti in razumeti. In temu pravijo "treznost"!!!

Ce bi br. Molek ne bil tako prenasiten s svojimi fiksnimi idejami, predsodki in mrznjami, bi počakal vsaj nekaj let predno bi pontificirano proklamiral zedinjenje Jugoslavije po osvobodilni fronti za "shot-gun marriage." Če je v njem še kaj rodoljubja in želje po mirnem sožitju jugoslovanskih narodov v skupni državi, bi vsaj na papirju dajal pobudo za trajno zedinjenje, ne pa prilival onim ultrareakcionarnim elementom — hrvaškim šovinistom in Fotičevim velesrbom — ki so dejansko proti pomirjenju in zedinjenju Jugoslovancov v stari domovini. Mi nismo gotovi, toda vsaj upamo in želimo, da bi bilo to združenje narodov, ki ga je doseglo osvobodilno gibanje, trajno in cvetoče. V tem je več treznosti kot pa v sejanju nezaupanja, cinizma in mrznje, in v prerokovanju kakšne "prislne poroke", pri tem pa čisto ignorirati dejstva, na katerih se je to združenje izvršilo. Tega ni bil zmožen doseči nihče drugi kot Titova OF. (Tudi še jutri.)

delničarjev je bilo zadnje soboto v aprilu 1922. V enoletnem poslovanju je znašlo društveno premoženje \$16,096.18 in je že posodilo svojim delničarjem \$10,500 posojila. Delnic v prometu je bilo 1017.

V odbor uradnikov za drugo leto so bili izvoljeni: Frank Opeka, predsednik, John Zalar, tajnik, in Martin Svete, blagajnik.

Na posebnem zborovanju delničarjev 16. septembra 1922 je bil ustanovljen novi razred pod imenom "Class B Paid-Up Stock"; v ta razred se vplača po \$100 naenkrat in se obresti plačujejo dvakrat na leto.

Z novim letom 1. maja 1923 je Math Ivanetich prevzel tajništvo društva. Ker je bil predsednik Frank Opeka preveč zaposlen s svojo privatno trgovino in se ni mogel udeleževati direktorskih sej, je podal resignacijo kot predsednik in direktor. Dne 4. avgusta 1923 je bil John Zalar izvoljen za predsednika in Gasper Drasler je bil imenovan za direktorja na izpraznjeno mesto Franka Opeke.

Na glavnem letnem zborovanju meseca aprila 1924 je bil ustanovljen novi razred delnic, pod imenom "Class C", iz katerega so se člani lahko izposodili denar za daljšo dobo. Na ta dan je bila tudi glavnica kapitala zvišana z 1 na 2 milijona dolarjev. Ta dan je društveno premoženje znašalo \$122,866.23. Denarja je bilo posojenega delničarjev \$118,100 in 4295 delnic je bilo v prometu.

Od začetka organizacije do 7. maja 1927 smo imeli majhen urad v najnuju, kjer smo pobirali denar od 7. do 9. ure vsako soboto zvečer. Od 14. maja 1927 do 1. septembra 1936 je bil urad odprt tudi od 2. do 3. ure popoldne in ravno tako od 7. do 9. ure zvečer, nakar je sledilo zborovanje direktorjev.

V času depresije leta 1932 je bila ustanovljena od države "Federal Home Loan Bank," ki naj bi finančnim ustanovam pomagala streti depresijo. Tudi naše društvo je bilo sprejeto in 3. januarja 1933 je dobilo članski certifikat števil 13. Med 4. februarjem in 29. aprilom smo prejeli od te banke \$43,200 posojila, katerega smo odplačevali v trimesečnih obrokih za dobo desetih let.

(Konec jutri.)

Math Ivanetich, tajnik.

PISMO IZ SMOLENJE VASI NA DOLENJSKEM

Ambridge, Pa. — Prejela sem pismo od moje sestre Tine Zagore iz Smolenje vasi pri Novem mestu, datirano 18. nov. 1945, ki se glasi:

Preljuba sestra! — Tvoje pismo, ki si ga pisala 10. julija, sem prejela šele danes z nepopisnim veseljem. Ko ga da dalje čitam, sem kar obstala, ker mi sporočaš, da je Tvoj moj naglo umrl. Kaj bo rekla njegova mama jutri, ko ji bom povedala to žalostno novico, si lahko predstavljam, kajti sirota je stara 85 let in je vedno vpraševala, kako je s Frankovo in Tonetovo družino v Ameriki. Gotovo veš, da je njena hči Pepca umrla pred vojno in zapustila štiri male otročičke; najstarejši je bil devet let star. Njen mož Hutev se je ponovno oženil in s tem je prišlo Rosenbergovo posestvo na Gornjih Lakomnicah popolnoma v druge roke.

Z veseljem Ti lahko povem, da mi smo bili vsi s partizani, zato smo tudi največ trpeli. Najbolj smo se bali domačih izdajalcev, marveč domobrancev ali belogardistov. Oni so bili pokupljeni od Nemcev in Italijanov, da so nas domačine izdajali, trpinčili in morili. Mnogo svojih lastnih ljudi so obesili na tako ostudne načine, da kaj takega si ne bi niti sam vrag mogel izmisliti. Ako je kje vnebovpiljoči greh, je bil gotovo v tej vojni, ko so tisočem vse vzeli in nato še njihove domove požgali, da siromakom ni ostalo prav nič.

Prestali smo veliko gorja, a k sreči smo ostali vsi živi, le brata Franceta ni nikjer. Njega so pred štirimi leti odpeljali ustaši in od takrat ni sluha ne duha za njim. On je bil v Zagrebu sprejeto na ulični okrog 20 let. Tisti dan so v Zagrebu ustrelili čez 100 oseb. Njegov sin je takoj šel v mrtvašnico, da vidi, če je med žrtvami tudi njegov oče, pa ga ni našel. Sedaj ne vedo kakšna usoda ga je doletela. Brata Jožeta, ki je oženjen na domu, so odpeljali Lahi v internacijo v Padovo, kjer je bil 14 mesecev. Odpetjali so tudi njegovi hčerki; ena je bila stara 15 let in ena 14. Mlajšo so čez teden dni poslali domov, starejšo pa šele čez pol leta. Brata Gustelja in Ložeta so odpeljali na otok Rab, kjer sta ostala 14 mesecev. Ko sta prišla domov, sta šla k partizanom. Tam si je Gustelj zlomil nogo in sedaj se zdravi v invalidskem domu v Ljubljani.

Takrat ko so Nemci začeli izseljevati ljudi v Slezijo in so prišli na njihove domove Kočevarji, je sestra Tončka Videnič, ki je živel v Cerkljah pri Krškem, s svojo družino pobegnila v Novo mesto. S seboj niso prinesli ničesar. Potem so se naselili pri meni in tukaj ostali dve leti, nato pa dve leti pri bratu Jožetu v St. Petru. Ona ima tri sinove in eno hčerko. Starejši sin je bil 14 mesecev v internaciji na Rabu. Po štirih letih so se vsi vrnili domov, ampak reveži so našli vse izropano in opustošeno.

Moj mož Franc Zagore je bil štiri leta v ruskem ujetništvu, hčerka Iva je bila eno leto v Nemčiji, dočim je bil sin, star 14 let, osem mesecev zaprt v Ljubljani. Sestra Reska, ki je bila omožena pri Bojancu, se je po smrti Bojancu drugič poročila. Njen mož je bil doma iz Ptuj na Stajerskem. Iz prvega zakona je imela pet otrok, iz drugega pa šest. Ona je umrla pred petimi leti, njen mož Sreča pa pol leta pozneje. Njena starejša hči se je poročila v Logatec s Francetom Gostišo, ki je bil pred par leti ubit. Druga hči je poročena z Ivanom Vidrihom, ki je bil 14 mesecev v internaciji v Padovi. (On in njegovi starši so pred leti bivali v Imperialu, Pa.) Njena tretja hči je bila v internaciji v Berlinu, četrta hči je bila v internaciji v Solnogradu, dočim je bil njen sin prvi dan ubit v spopadu z belogardisti. Sestra Ana je v Ljubljani.

Vse to in še mnogo več smo prestali, kar se pa ne da opisati. Slična in še hujša usoda je zadela tisoče drugih slovenskih družin. Telesno in duševno smo popolnoma izčrpani, upamo pa, da bo čas zacelil vse rane, le da nam je končno zasijala svoboda, za katero smo se bojevali dolga štiri leta. Ko so Nemci in Kočevarji šli od Brezje proti Novemu mestu, so pokradli vse, postrelili skoro vse moške, ki so jih med potjo dobili. Obesili so jih kar po 10 skupaj. Pri Smrtnem vrhu blizu Krasčevce hife sta dva viza več dni, da so ju gledali ljudje. Nemške zverine so žrtvama cigarete utaknile v zobe. Par tednov pozneje so ravno tam obesili štiri nadaljnje žrtve, ampak ljudi kljub tem grozodejstvom niso mogli "spreobrniti." Trdna volja in upanje v boljšo bodočnost slovenskega naroda — to je premagalo vse!

Belogardisti so zažgali Rožmanov mlin in na Ratežu ubili dva sinova, enega so živega vrgli v

ogelj, ker je bil partizan. Starši so bila takrat laš v vinogradu in so po naključju ušli gotovi smrti. Gorjanci so bili polni partizanov in naši kmetje so jim na skrivaj pošiljali hrano in vino ter zamenjavali čisto perilo za umazano. Ako ne bi bili slovenski kmetje pomagali partizanom, kako neki naj se bi bodeli v tako neenakem boju proti močno oboroženemu sovražniku. Marsikateri kmet je bil ubit, čim so ga zasabili belogardisti. Mi smo pomagali partizanom toliko časa, da smo se popolnoma izčrпали, ker smo dobro vedeli, da s tem pomagamo tudi sebi in vsemu slovenskemu narodu.

Za danes naj zadostuje, prihodnjič pa kaj več. Srčne pozdrave Tebi in družini pošilja Tvoja sestra. — Tina Zagore.

V drugem pismu, ki ga je pisala dne 28. nov. 1945, mi sestra Tina sporoča sledeče:

Preljuba sestra! — Tvoje pismo sem pokazala materi Tvojeja pokojnega moža. O, kako je sirota jokala za sinom! Bevečeva botra so umrli pred par leti, letos pa njihov sin Jože. Pred par leti sta umrla oba Uhernikova, mati, ki je bila stara 87 let, oče pa 89 let. (Njuna sinova John in Louis živita na Ambridgeu že okrog 40 let.) Pred par leti je umrla Angela, sestra Jožeta Tekstarja, ki živi na Ambridgeu. Dne 8. sept. 1945 so partizani ubili Jurija Teropšiča in njegovo ženo zato, ker sta izdajala slovenski narod Nemcem in Italijanom. V Brusnicah so naši partizani ubili italijanskega karabinerja, zato so laške zverine ubile štiri moške in v dveh dneh oropale in požgale skoro vse Brusnice. Meseč dni pozneje je bilo pri nas skoro ravno tako.

Povem Ti, da je bilo za obupati. Leta 1944 so v Novem mestu na sredi trga obesili dva mlada partizana, ki so ju prej dva meseca mučili prav po zverinski. Eden teh je bil sin revne družine iz Kandije, eden pa Jurjev s Trške gore. Vse čas vojne smo tržili na črni borzi in z zamenjavo, kajti mi, ki smo se delovali s partizani, nismo dobili ničesar na karte. Ljudje so večinoma jedli neslano hrano. Ker smo bili vedno v strahu, da nam bodo požgali, smo skrinje s perilom zakopali v zemljo, pa nam je skoro vse splesnilo in segnilo. Reskina hči Mici pripoveduje grozne stvari, ki jih je doživela v lagerju pri Berlinu. Videla je na lastne oči, kako so mučili naše ljudi. Tudi žive so zakopavali. Lager je bil ograjen z električno žico; znotraj so jih stražile gestapovke, zunaj pa gestapovei. Delati so morale po 12 ur, hrana pa kot za pse.

Mici je pripovedovala, da so v lagerju na poti na delo večkrat srečavale ruske ujetnike, ki so jim povedali, da se bližajo zavezniške čete in da bodo kmalu rešene. To jim je dalo pogum, da so vztrajale, da niso šle za tisoči žrtvami, ki so umrle žalostne smrti v internacijah. Končno so v lagerju po ruskih ujetnikih izvedeli, da se resnično bliža zmogovita ruska armada in da se bliža dan zmage in rešitve, kar se je po dolgem in strašnem trpljenju zgodilo dne 1. maja 1945, ko je po hudih bitkah Berlin padel in so hrabre ruske čete premagale najhujšega sovražnika vseh vekov.

Okrog Novega mesta je vse v bunkerjih. Sedaj ljudje delajo kot levi, da izravnavo in popravijo porušeno. Delajo vsi, moški in dekleta, ne glede kdo so. Res so nas tuji in domači sovražniki dolgo mučili, ampak končno je napočil dan svobode, izdajalci pa so odnesli pete z nemškimi ubijalci vred. Partizani so jih prej svariili, naj se podajo, pa se niso hoteli. Partizani so pritiskali naprej, Nemčija je kapitulirala in konec je bilo vojne. Črnogorski partizani so se izkazali kot najhrabrejši borci. Večina domačih izdajalcev je pobegnila, nekateri se skrivajo, dočim se jih je nekaj podalo.

Tako mi piše sestra Tina Zagore v drugem pismu. V tretjem

pismu, ki ga je pisala 14. mi pa sporoča, da je bila ljena za predsednika ljudske sodišča in se po enkrat na sec udeležuje sodnijskih prav. Njen mož je predsednik krajevnega odbora in odbora Rdečega križa v Novem mestu. Dne 2. nov. so imeli veliko slavo, ko je Jugoslavija postala federativna republika. So spuščali rakete in iz pošto 800 strelcev, dočim so traljeze izpopolnjevale po v proslavo zmage in proslavo ranje svobodne Jugoslavije.

Zelim omeniti, da se je po domače reklo pri Kom. družinski ime pa je Florja. Imeli smo gostilno, moj oče bil nekaj let župan in je za zavarovalno družbo v Slaviji v Ljubljani ter bil opekarne Kotnik na Vr. Prigibno pošiljam tudi br. pismo in upam, da bo priobčeno v Prosveti.

Mary Rosenberg

VABILO NA SEJO

East Pittsburgh, Pa. — stvo društva 629 SNPJ vabim na sejo, ki se bo 28. aprila. Po seji bomo malo priurizka. Med nami nahajal tudi član glavnega bora, ki bo spregovoril besed. Na tej seji boste tudi priliko, da se malo porite z našimi veterani.

Torej udeležite se seje 28. aprila; pričetek ob pol dne polne v dvorani na Brn. Elitnic ave., East Pittsb. (Dospelo prepozno za objavo sredo.—Ured.)

Vjekoslav Tumbri, predsednik

ZBOROVANJE AMERIŠKE ZVEZE ZA REKONSTRUKCJO JUGOSLAVIJE

Chicago, Ill. — Ameriška za za rekonstrukcijo Jugoslobo imela velik shod 19. m. dvorani Kordovan, 1802 S. S. cine ave.; pričetek ob pol popoldne. Glavni govornik sodnik Bujan iz St. Louisa.

Joe. Pavel

PLES ŽENSKEGA KLUBA V MOON RUNU

Crafton, Pa. — Ženski Moon Runu bo priredil ves v soboto, 27. aprila. V igral popularni Billy Per in njegov orkester. Udeležile se v velikem številu! (Dospelo prepozno za objavo sredo.—Ured.)

ČLANICE GOSPODINSKEGA KLUBA SE ZAHVALJUJEJO

Springfield, Ill. — V zadnjem pismu sem omenil, da je minila zima. Danes pa je čam, da se je povrnila in in začelo je znežiti kot skoraj ves dan. Ptiki so nili in so žalostni, ker so gnezdeca pokrita s snegom, kar tudi sadno drevice, ki tako lepo zeleno in v cvetju. Danes je živo zlezlo na 27 stopinj nad. Razumljivo, da je mraz po vse sadno cvetje. Tudi vrtovi so bili že obdelani, kateri so že posadili paradiz kompir, itd., sedaj pa je v ničeno.

Članice gospodinskega Slovenskega delavskega se zahvaljujemo vsem, ki so šli na večerjo. Udeležba je prav dobra in prinesla lepo to v našo blaginjo in tudi v Delavskega doma. Zahvali mo se našim vrlim kuharjem prav tako ne smem pozabiti nice, ki so darovale klubove hove potice, in sicer Church, Mrs. Karmel, Mrs. Lepe darovala torto, podpirajo jabolkovo potico. S tem je šla blaginja precej naravnost.

Lepe cvetlice pa sta darovali Amalia Church in Krnel. Naša dekleta so pravna za delo; pogrnile so v vse ure, da je bilo videti. Mize so tudi lepe sile z rožami, prav tako s servirale. Vsi gostje so bili dovoljni.

Lepa hvala Mrs. J. Zaver je pripravila dobre mesne base. Ona je pravi moj tem oziru. Ne smem pozabiti (Dale na 4. strani)

Lepa hvala Mrs. J. Zaver je pripravila dobre mesne base. Ona je pravi moj tem oziru. Ne smem pozabiti (Dale na 4. strani)

Lepa hvala Mrs. J. Zaver je pripravila dobre mesne base. Ona je pravi moj tem oziru. Ne smem pozabiti (Dale na 4. strani)

Lepa hvala Mrs. J. Zaver je pripravila dobre mesne base. Ona je pravi moj tem oziru. Ne smem pozabiti (Dale na 4. strani)

Lepa hvala Mrs. J. Zaver je pripravila dobre mesne base. Ona je pravi moj tem oziru. Ne smem pozabiti (Dale na 4. strani)

LEV N. TOLSTOJ:

KAZAKI

KAVKAŠKA POVEST

Iz ručine prevel
JOSIP KNAFLIČ

(Nadaljevanje)

Ni vedel, kaj bi rekel. "A ko bi jaz k vam prišel?" je dejal naenkrat.

"To bi bilo kaj drugega," je odvrnila in živahno prikimala.

V tem trenutku je Bjelecki s sunkom odpahnil dur, in Marjanka je odskočila od Olenina, tako da se je z bokom zadela ob njegovo nogo.

"Vse je prazno, kar sem mislil preje: ljubezen in samozatajevanje in Lukaška. Edino je sreča: kdor je srečen, ta ima prav," je šililo Oleninu v glavo in z njemu samemu nepričakovano močjo je prijel lepo Marjanko in jo poljubil na sence in na lice. Marjanka se ni razjela, ampak se je glasno zasmejala in zbežala ven k drugim dekletom.

S tem je bil zabavni večer pri kraju. Stara, Ustjenkina mati, se je vrnila z dela, ošela vsa dekleta in jih razpodela.

XXVI.

"Da," je premišljeval Olenin, vračajoč se domov, "treba bi mi bilo samo malo popustiti vaje, pa bi se mogel brezumno zaljubiti v to kakinjo." S temi mislimi je legel spat, a menil je, da vse to preide, in da se povrne k staremu življenju.

A staro življenje se ni vrnilo več. Njegovo razmerje do Marjanke je postalo drugo. Stena, ki ju je preje ločila, se je bila porušila. Olenin se je že pozdravljaj z Marjanko vsakokrat, kadar sta se srečala.

Gospodar je prišel po denar za stanovanje in ker je bil slišal o Oleninovem bogastvu in njegovi radodarnosti, ga je povabil k sebi. Stara ga je prijazno sprejela, in od tistega večera pri Bjeleckem je zahajal Olenin čisto na večer h gospodarjem in sedel pri njih do pozne noči.

Na videz je nadaljeval staro življenje v kazaški vasi, toda v njegovi duši se je bilo vse izpremenilo. Čez dan je bil v gozdu, proti osmim pa, ko se je zmrščilo, je šel h gospodarjem, sam ali s stricem Jeroško. Gospodarjevi so se ga bili že tako navadili, da so se čudili, če ga ni bilo. Plačal je za vino dobro in je bil miren človek. Vanjuša mu je prinesel časa; ušel se je v kot k peči; stara je opravljala svoje delo, ne da bi jo motila njegova navzočnost, in pri čaju in vinu so se razgovarjali o kazaških zadevah, o sosedih, o Rusiji, o kateri je Olenin pripovedoval, stara pa sta izpraševala.

Včasih je vzel knjigo in čital tiho za se. Marjanka je kakor srna, s podkrižanimi nogami, sedela na peči ali v temnem kotu. Ona se ni udeleževala razgovora, a Olenin je videl njene oči, njen obraz; slišal je njene giblaje, pokanje buč, ki jih je jedla, a čutil, da je poslušala z vso dušo, kadar je on govoril; čutil je njeno navzočnost, kadar je molče čital. Včasih se mu je zdelo, da so njene oči uprte vanj, in ako se je srečal z njenim bleškom, je nehotno umaknil in jo pogledal. Tedaj se je takoj skril, a on se je delal, kakor da je ves zatopljen v pogovor s staro, prisluškaval pa njenemu dihanju, vsem njenim gibljajem in znova čakal na njen pogled.

Pričo drugih je bila proti njemu večidel vesela in prijazna, a kadar sta bila sama, — divja

in nevljudna. Včasih je prišel h gospodarjem, ko se Marjanka še ni bila povrnila z ulice; naenkrat se zasliši njen krepki korak in v odprtih vratih zamiglja njena modrosiva katunasta srnjca. Ona stopi na sredo sobe, ga zagleda — in komaj viden prijazen smehljaj zablisne v njenih očeh, in njemu postane veselo in tesno pri srcu.

On ničesar ni zahteval ne želel od nje, a z vsakim dnem ga je bolj gnalo v njeno bližino.

Olenin se je bil tako uživel v vaško življenje, da se mu je zdela preteklost ko nekaj povsem tujega, a o bodočnosti, osobito v kolikor je ležala izven sveta, v katerem je živel, sploh ni razmišljal. Ako je prejel iz domovine pisma od sorodnikov in prijateljev, ga je užalilo, da so očividno žalovali po njem kakor po izgubljenem človeku, ko je vendar v svoji kazaški vasi smatral za izgubljene vse one, ki niso živeli tako življenje kakor on. Bil je prepričan, da se ne bo nikdar kesal, da se je odtrgal od prejšnjega življenja in tako samotarsko in po svoje živel v tej kazaški vasi. Na pohodih in v trdnjavah mu je bilo dobro; a še-le tukaj, še-le pod okriljem strica Jeroške, v svojem gozdu, v svoji hišici kraj vasi in zlasti ob spominu na Marjanko in Lukaško mu je postala jasna vsa ta laž, v kateri je živel preje, in katera ga je že tam ogorčala, zdaj pa mu postala neznošno zoprna in smešna.

Čutil se je tukaj z vsakim dnem bolj svobodnega in bolj človeka. Vse drugače nego si ga je slikal, se mu je bil predstavil Kavkaz. Našel ni bil tu ničesar, kar bi bilo podobno vsem njegovim sanjam in vsem opisom Kavkaza, ki jih je slišal in čital. "Tukaj ni nikakih prepadov in brezdin, nikakih Amalat-begov, nikakih junakov in nikakih sovragov," je premišljeval. "Ljudje žive, kakor živi priroda: umirajo, se rodijo, se družijo, se zopet rodijo, se bojujejo, pijejo, jedo, se vesele in zopet umirajo, in tukaj ni nikakih življenjskih oblik razen onih neizpremenljivih, ki jih je določila priroda tudi solncu, travi, drevesu. Drugih zakonov ljudje tukaj nimajo..." In zato so se mu zdeli ti ljudje, in primeri z njim samim, lepi, močni in svobodni, in kadar jih je pogledal, sta ga obšla sram in žalost nad seboj samim.

Često mu je resno prišla misel, da bi vrgel vse tja, se vpisal med kazake, kupil kočjo in živine, se oženil s kakinjo (le ne z Marjanko, katero je prepuščal Lukaški) in živel s stricem Jeroško, hodil z njim na lov in na ribe in s kazaki na pohode. "Zakaj ne storim tega? Na kaj čakam?" se je vpraševal. In spodbujal je samega sebe in se karal: "Ali pa se morda bojim storiti to, kar smatram sam za pametno in pravo? Mar je želja, da bi bil preprost kazak, živel v tesnem stiku s prirodo, nikomur ne storil hudega, ampak izkazoval ljudem še dobro, mar je to neumnejši ideal od onega, ki sem ga imel preje, na primer, da bi postal minister, polkovni poveljnik?" A neki notranji glas mu je govoril, naj počaka in naj se ne odloči še. Zadrževala ga je nejasna zavest, da ne more povsem živeti življenja Jeroške ali Lukaške, ker ima drugačen ideal sreče, — zadrževala ga je misel, da je sreča v samozatajevanju.

(Dalje prihodnjik.)

Pred obnovo Planice

Lepa sončna nedelja — 24. oktober 1944. Pohorje se preliva v vseh barvah štajerske jeseni. Planica, razkrojena vasica nad starodavnim Framom mirno leži v soncu.

Nenadoma rezka, polglasna povelja med kolovoz: Nemci so tu. Z dveh strani prihajajo, iz doline in od zgoraj, z Mariborske kočje. Policija, pod vodstvom mariborske Gestapa in močni oddelki Wehrmannschafte... Ze gorijo prve kmetije, kmalu vse; in prasketanju požarov se dušijo strelji.

Ko leže mrak, prijazne, v boju za osvoboditev tako zglede vasice, ni več. Postala je žrtev onemoglega fašističnega besa, ki ni našel ničesar onega, kar je iskal. Pošastno štrlijo dimniki v zrak, v ruševinah se tli in se kad. Ljudje so zbežali v gozd, mnoge ga je policija polovila. Ti so ujeti gnali lastno živino v dolino — odtod je šla njihova pot v Dachau, Rawensbrück in Belsen... Žrtve pa so domačini pokopali naslednje dni, ko so se prikradli iz gozdov.

V nekaj urah je postal trud in znoj mnogih kmečkih rodov pepel in kup razvalin. Pod njimi so obležali poljedelski stroji in motorji (Planica je bila napredna vas), vse neštete drobnarije od malega do velikega orodja, ki jih potrebuje kmetija, pa tudi

cele vprege živine. Zgorle je pes-čuvaj v svoji kolibi, zgorela je zibelka, ki je bil v njej ležal v zadnjem trenutku oti dojenček, pred časi pa njegov oče in tudi ded; vse je postalo plen ognja. Na robu vasi je stala na posebno lepem mestu vaška šola. Zgorela je do tal.

Leto dni je minilo od usodnega 24. oktobra. Zopet je jesen v deželi pobarvala pohorske gozdove. S Frama se vzpenja po strmih ozki poti poltovorni avto. Na njem je skupina iz gradbenega oddelka mariborskega okrožja, ki bo izdelala načrte za končno obnovo Planice: dva arhitekta in dva geometra s pomočniki — figuranti. Avto zmore le do Kopivnika — nato še pol ure strme hoje in naša skupina je pred ostanki prvih dveh požganih kmetij. Tu se začneja njeno delo: merijo ostanke zidov, hribovska tla in se podrobno pogovarjajo o željah stavnih gospodarjev.

Tu gre za dokončno obnovo vasi, začasna pomoč je bila seveda sprožena že v maju. Organizirana je bila v kratkem času zelo energična in širokopotezna akcija za bedne Plančane. Napori so bili razdeljeni v dva dela, ki sta tekla vzporedno. Na eni strani so se ustvarili, izkoriščajoč ostanek zidu, zasilni hlevi

in v gospodarska poslopja, na drugi strani pa se je reševal problem zasilnih stanovanj s postavitvijo stanovanjskih barak. Te barake so se sestavljale na licu mesta iz izgotovljenih delov, ki so bili pripeljani iz Maribora. Najtežavnejši del je bil nedvomno prevoz iz Maribora na lice mesta, saj vsebuje vsaka baraka nad 20 kub. metrov lesa, večja celo nad 30 kub. metrov.

Tu se je ves okraj izkazal in le redki so bili, ki niso pomagali z vožnjami. Na stotine voženj je bilo izvršenih v 3 progah iz Maribora do Frama (14 km), iz Frama do Kopivnika in od tod po kolovozih do Planice, ki leži okoli 700 m nad morjem. Vse to je bilo izvršeno udarno in v so bili predloženi za vse te vožnje le trije račun. Pomagal je tudi tovorni avtomobil Rdečega križa.

Postavljen je bilo 8 stanovanjskih barak in baraka za šolo, ki je en in polkrat večja od stanovanjskih. Vsa vas je pomagala. Dela je vodil tesarski mojster z več strokovnimi močmi in nemškimi ujetniki. Kmalu so nastali prvi zasilni hlevi in prve barake, v katere so se vselevale družine in se — doslej razkrojene na vse vetrove — spet zbrale: prišel je oče iz Dachau, sin od partizanov, mati in sestra iz Rawensbrück...

Tak je bil torej položaj, ki ga je našla letos v oktobru tehnična skupina za dokončno obnovo

Planice. Po kakšnih načelih in vidikih bo izvršila svojo nalogo?

Lahko se reče, da smo v pogledu podeželskega grajenja na razpotju. Kmet je bil doslej tako rekoč stavnbi gospodar in stavnbenik v eni osebi. V stoletni izkušnji je prilagojeval svoje gradnje ozemlju, podnebnju in svojim stanovanjskim in gospodarskim potrebam. Pri tem je uporabljal gradivo, ki mu je bilo najbolj pri roki in ki ga je umno, včasih celo mojstrsko obdeloval. Na Planici n. pr. je zidovje zidano iz škrljastega kamna, ki je izvrstno po svoji zidarski tehniki in užitek za človeka, kateremu je do zidarske kulture. Kakšne izredne tesarske mojstrovine so n. pr. dvojni leseni kozolci po naši domovini, sijajni izrazi stvarne kmečke miselnosti in nepotvorjenega občutka za les, njegovo obdelavo in možnosti.

In vendar te stare kmečke zgradbe, ki jih ljubimo in občudujemo radi njihove pristnosti in zraslosti z naravo, ne ustrezajo več v svoji tlorisni zasnovi, po svojem obsegu in po svoji opremi. Mimo te ugotovitve ne moremo — pri vsem občudovanju. Nova doba je doba stroja in z njim je postala nujna preusmeritev obrata v poljedelstvu. Dalekosežna mehanizacija zahteva ročno delo in vse to se seveda odraža v gradbenem obratu moderne sodobne kmetije. Doslej so stale kmečke zgradbe čisto ob strani novega in naglega razvoja. Odslej pa naj veljajo za kmečke zgradbe ista načela napredka, ki veljajo za druge gradbene naloge že desetletja.

To pa ne pomeni, naj se na stečaj odprejo vrata vsem mogočim in nemogočim gradivom in oblikam. Vsak, ki gradi na deželi, se mora zavedati velikanske odgovornosti, kajti tu se vrši neposreden poseg v skladnost naše domovine. Zato mora tanko prisluhniti nepisanim zakonom, ki nam jih sporočajo dobro obstoječe kmečke zgradbe in naselja. Tedaj šele naj previdno stavi novo namesto starega: niti živo telo naroda, niti žlahtna lepota naše domovine ne moreta biti predmet lahkomišelnih poskusov.

Nova Planica bo zgrajena po takih vidikih. Razgovori z lastniki o njihovih željah, o svojevrstnih razmerah pri njih, o posebnih podnebnih razmerah, o vetrovih (tu pihava oster "krivec", kot ga nazivajo domačini), o rodovitnosti in vrsti zemlje, o posebnih pohorskih živinoreji so podali sledeče smernice in načela, ki bodo veljala pri snovanju načrtov za Planico:

1. V kolikor je zidovje že uporabljeno, naj se po možnosti obdrži, vendar pa le tedaj, če na bistven način ne moti tlorisne razporeditve kmetije, ki naj jo narekuje kar največja racionalizacija obrata in ekonomija gradnje. Posamezni deli kmetije, stanovanjska zgradba, hlevi in gospodarsko poslopje naj bodo kar najbolj smotreno povezani in sicer tako, da bodo delovna pota čim krajša in da se pristi kmetu in gospodinjji vsak odvisen korak. Če terenske razmere dopuščajo, naj se uporabi najnaprednejša oblika kmetije, t. j. kmetija pod eno streho.

2. Uporablja naj se le gradivo, ki ga je dobiti na licu mesta. Spričo težav v transportu je edino to pravilo. Zidani deli zgradbe bodo torej iz domačega škrljastega kamna, v veliki meri se bo seveda uporabljal les, ki je osnova stavbarstva na Pohorju; kot kritje prihaja v poštev slama in škodlje. Opečno kritje je neuporabno, ker ga "krivec" odkriva.

3. Opuštila se bo dosedaj v tlorisu udomačena mala kuhinja. To željo so tudi Plančani sami izrazili. Kuhinja naj bo dovolj velika in ne bo služila zgolj za kuho, temveč tudi kot stanovanjski prostor za družino. Tu se bo torej izvršil zavesten odmik od dosedanjega tradicionalnega tlorisa.

4. V kmetije nove Planice mora več svetlobe in zraka. Vendar pa vse jo na zmeren način, ne da bi zapadli v drugo skrajnost. Kmet ima zraka in luči dovolj pri svojem delu na prostem in ima tozadevno drugačne odnose kot ljudje po mestih.

5. Posebna važnost se bo polagala na zdravstvena načela pri živinoreji. Nič ni za živino bolj škodljivega kot gorak in vlažen hlevski zrak. Planica je vas, ki

se bavi predvsem z živinorejo. Zato bodo izvršene preizkušnje in naprave hlevov posebno skrbno. Zelo pomankljiva so bila doslej v Planici gnojšča. Nova gnojšča bodo seveda betonirana.

6. Tloris gospodarskih poslopij bo tako organiziran, da nastanejo kratke delovne poti in da bo možnost en del delovnega procesa vzdolž delovne osi kasneje postopoma mehanizirati.

7. Po načrtu za novo Planico bo gradbeni material porabljen na racionalen način. Zato bodo vsa okna in vrata izdelana v seriji, ravno tako tudi vse naprave v hlevih. Žal mora radi neenakih traktovnih globlin odpadsti montaža ostrišja v seriji.

8. Nova Planica bo zgrajena po sodobnih urbanističnih vidikih za vasi. Zasnovano bo na primernem mestu vaško središče s šolo, malo dvorano in nekatereimi upravnimi prostori; to središče se bo izgradilo postopoma.

9. Pri vsem upoštevanju vseh potreb modernih kmetij bodo posvetili projektanti pozornost zlasti oblikovanju novih kmetij. Načrti za novo Planico naj bodo tudi v lepotnem pogledu zgledni in nova Planica naj postane tudi dokument kulturne sile nove Jugoslavije.

Do donca novembra bo predvidoma delo na načrtih, ki se sedaj vrši pri mariborskem okrožju, dovršeno in načrti bodo predani obnovitveni zadruzi. Ta bo nemudoma pristopila predvsem k sekanju gradbenega lesa. Spomladi se bo začela na pogoriščih Planice vesela in vztrajna pesem dela. Nedvomno bodo napori veliki in bo treba premagati marsikatero težavo. Toda neugnana in neizčrpna delovna sila našega naroda, ki se izraža tudi v doslej doseženih uspehih na Planici, je jamstvo, da bo postavljeni namen dosežen. — Četja.

Razni mali oglasi

PART TIME
MAIDS & DAY WORKERS

Also men for house cleaning — windows, walls etc.

AID EMPLOYMENT AGENCY

KEN-3472

WAITRESSES

Steady clean work. Railroad Restaurant in city. Good salary. Meals. Experience unnecessary.

2123 W. 56th

RUDELL

PASTRY WOMEN

Experienced
Good salary
Small hotel dining room
BITTERSWEET 2300
Dining room

HOUSEKEEPER WANTED

By lawyer and wife
Must be good cook — Permanent
Good pay
Excellent room. Private bath
RAVENSWOOD 1100

RUBBERS AND PATCHERS

Experienced. Also cabinet makers, sprayers and machine hands on novelty furniture. Good pay. Steady work.

ILLINOIS MOULDING CO.

2411 W. 23rd St.

V NAJEM SE ODDA

tri sobe s kopalnico, dveina bolj prijetna Slovencema. V drugem nadstropju. Naslov: 1917 So. 73rd St., West Allis 14, Wis.

REMEMBER

ANNIVERSARIES

SEND FLOWERS

1st Class

DIE REPAIR MEN

TOP SALARY

Time and 1/2 over 40 hours

Phone:

Mr. Moody—Ontario 6200

or write

JOHNSON MOTORS

Div. of Outboard Marine and Mfg. Co.

Waukegan, Illinois

All ste naročeni na dnevnik "Prosveto" Podpirajte svoj list!

Razni mali oglasi

OPERATORS

Experienced on better dresses.
5 day week - Good Salary
Apply Marguerite Pick,
127 E. Chestnut, Room 228

LAUNDRY HELP
WANTED

MINIMUM WAGE \$6.00 PER DAY
TO START
PRESS OPERATORS
FOLDERS & FEEDERS TO WORK
ON MANGLE

Good opportunity. Apply R. 310

135 East 11th Place
ILLINOIS CENTRAL R.R.
Roosevelt Rd. & Michigan Ave.

WOMEN & GIRLS

For
WRAPPING LIGHT HARDWARE
& HINGES
Also
FOR LIGHT MACHINE WORK
Permanent Positions

CHICAGO SPRING
HINGE CO.
1500 CARROLL AVE.
Near Ashland & Lake

MEN & BOYS

• POLISHERS
• BENCH ASSEMBLERS
• DRILL PRESS OPERATORS

PERMANENT
POSITIONS

CHICAGO SPRING
HINGE CO.
1500 CARROLL AVE.
Near Ashland & Lake

Experienced Couple

or Single Houseworker
Would also consider 2 sisters or friends as cook and 2nd maid. Congenial family of 4 adults. 2 away most of the year. Pleasant Barrington home. Transportation to Chicago furnished. No laundry work. Good salary. Lovely private quarters provided. References required. Permanent position and excellent opportunity.

Call Dundee 806-R-4; collect

FOUNDRY MEN

• FLOOR MOLDERS
• MACHINE MOLDERS
• CLEANING ROOM
FOREMAN

W. A. JONES

FOUNDRY & MACHINE CO.
1240 So. Kostner Ave.

MACHINE SHOP

• RADIO DRILL PRESS
OPERATORS
• MACHINIST HELPERS
• SHAPER OPERATORS

W. A. JONES

FOUNDRY & MACHINE CO.
1240 So. Kostner Ave.

SHIPPING

• CRATERS & PACKERS
• STOCKROOM MEN
• WATCHMEN

W. A. JONES

FOUNDRY & MACHINE CO.
1240 So. Kostner Ave.

V Prosveti so dnevna svetovna in delavski vestil. Ali jih čitate vsak dan?

BINDER GIRLS

MACHINE OPERATORS - TABLE WORKERS - WE WILL TR
GOOD WAGES - PERMANENT WORK

AMERICAN COLORTYPE CO.

1151 ROSCOE STREET

25 GIRLS AND WOMEN

LIGHT ASSEMBLY WORK
No experience required - Modern plant - Good starting
Automatic increases - Paid vacations - Many company benefits

GIRLS and WOMEN

2 SHIFTS, 8 TO 4:30 P.M.; 4:30 TO 1 P.M.
LIGHT FACTORY WORK ON SMALL PARTS; 48 HOUR WEEK
Good starting rate; company commissary on premises
Free Insurance
COME READY FOR WORK

Revere Camera Co.

320 E. 21st

Razni mali oglasi

STEADY DEPENDABLE WOMAN
General housework. Plain cooking. 2 school children. 2 adults. One room & bath. Highest wages. Hyde Park.
LIV. 3118

GIRLS—for light packing: COFFEE & TEA. 7 a. m. to 4 p. m. and 4 midnight. 5 day week. Permanent. Best working conditions. BENNETT STEWART & ASHBY COFFEE CO.
845 W. Washington Street

WOMAN
to take complete charge of year old child. No house work. Private room, permanent position and good salary. Phone Bit. 6600 - Apt. 300

BOYS WANTED
DELIVER MORNING PAPER from 3 A.M. to 7 A.M. Over 16. North side. \$18.00 per week. Call LAKEVIEW 1714

GIRLS—WOMEN
Light factory work; good working conditions; 48 hour week; company paid hospitalization, vacation and paid holidays. G. Inc., 1751 N. Central Pk.

OPERATORS
Single needle pinking double need on slips. Top wages. Guaranteed. Steady year round. P. vacations.

HINDEL MFG. CO.
651 So. Wells, 7th fl.

FOUNTAIN GIRLS
FULL TIME
Experienced
Uniforms Furnished
LARKINS DRUGS
7900 Ingleside Ave.

COMPTOMETER
OPERATORS
GOOD SALARY - 5 DAY WEEK
Steady - Paid vacations
Hospitalization
Phone: Mr. Moody—Ontario or write

JOHNSON MOTOR
Div. of Outboard Marine and Mfg. Co.
Waukegan, Illinois

Delo dobe
MEHANIKI — ROKODEL ZA
VZDRŽEVALNA DELA

• Acetylene Weld
• Pipe Fitters
• Boilermakers
• Lathemen
• Tanners
• Bricklayers

Tu je tudi ugodna prilika za mlade moške se priučiti — rokodelstvu.

VI PRIČNETE KOT:
MILLWRIGHT HELPER
PIPE SHOP HELPER
MACHINIST HANDYMAN
BOILERMAKER'S HELPER
TRUCK REPAIR
APPRENTICE HELPER

To so dobra dela pri stari established družbi.

OGLASITE SE NA:
Employment Dept.

ARMOUR AND COMPANY
43rd and Packers AVE.
UNION STOCKYARDS